

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedynczego 1 mk. Z zaboru austriackiego i z terenów b. okupacji austriackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W.” 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy” przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Nowy-Świat Nr. 69.

- TREŚĆ: III. 440. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17.V 1919 r. w sprawie Powiatowych Komisji świadczeń wojennych.
- IV. 441. Okólnik (227) Naczelnego Inspektora Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do wszystkich Naczelników Policji z dn. 28.IV 1919 r. w sprawie umundurowania policji komunalnej. 442. Okólnik (234) Ministra Spraw Wewnętrznych do Magistratów 17 miast, wydzielonych z powiatów oraz do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych z dnia 29.IV 1919 r. w sprawie Rad miejskich — ustalenie liczby quorum. 443. Okólnik (238) Ministra Spraw Wewnętrznych do Magistratów miast z dnia 29 kwietnia 1919 roku w sprawie pobierania opłat na korzyść kas miejskich od spirytusu na potrzeby zarządu monopolowego. 444. Okólnik (239) Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Sejmików Powiatowych i Prezydentów miast wydzielonych z powiatów z dnia 29 kwietnia 1919 roku w sprawie komunalnych podatków konsumcyjnych. 445. Okólnik (318) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych i Naczelników Policji Komunalnej z dnia 1 maja 1919 roku w sprawie wynagrodzenia poszkodowanych skutkiem nieszczęśliwych wypadków robotników i pracowników. 446. Okólnik (254) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych z dnia 5 maja 1919 roku w sprawie dyspensy od czasu wdowiego. 447. Okólnik (258) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych z dnia 5 maja 1919 roku w sprawie więzień, zostających pod nadzorem Ministerstwa Sprawiedliwości. 448. Okólnik (268) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych oraz Naczelników Policji w Warszawie i Łodzi z dn. 7.V 1919 r. w sprawie wydawania pozwoleń na prowadzenie sprzedaży wyrobów, objętych monopolem skarbowym. 449. Okólnik (302) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Przewodniczących Powiatowych Wydziałów z dn. 12.V 1919 r. w sprawie powiatowego podatku pogłównego. 450. Okólnik (281) Naczelnego Inspektora Policji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do wszystkich Urzędów Policji Komunalnej z dn. 13.V 1919 r. w sprawie wprowadzenia książek w urzędach policji komunalnej. 451. Okólnik (316) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych z dn. 13.V 1919 r. wyjaśniający Dekret o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej do Sejmików Powiatowych z dnia 5 grudnia 1918 r., Przepisy wykonawcze do tegoż Dekretu z dnia 15 stycznia 1919 r. i Dekret o Tymczasowej Ordynacji Powiatowej z dnia 4 lutego 1919 r. 452. Okólnik (298) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych i Naczelników Miejskiej Policji Komunalnej w Warszawie Łodzi i Lublinie z dn. 14.V 1919 r. w sprawie ingerencji powiatowych urzędów w sprawach podlegających kompetencji władz sądowych. 453. Okólnik (300) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych, Prezydentów i Burmistrzów miast oraz Naczelników miejskiej Policji Komunalnej w Warszawie, Łodzi i Lublinie z dn. 14.V 1919 r. w sprawie prowadzenia robót mierniczych. 454. Okólnik (317) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Przewodniczących Wydziałów Powiatowych z dn. 15.V w sprawie z stosowania statutu o pociąganiu adjacjentów do udziału w wydatkach na utrzymanie powiatowych dróg kołowych. 455. Okólnik (308) Ministra Spraw Wewnętrznych do P. P. Szeffów Sekcji i Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych z dnia 21.V 1919 r. w sprawie zasad urzędowania w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.
- V. 456. Warunki kredytu gwarancyjnego do sumy 20 milionów (dwudziestu milionów) angielskich funtów sterlingów dla polskich przemysłowców włókienniczych na zakup zagranicą surowców oraz artykułów technicznych do uruchomienia przemysłu włókienniczego w Polsce z dn. 20.V 1919 r., wydane na zasadzie Art. 2 i 3 Ustawy Sejmowej z dn. 9 maja 1919 r. („Monitor Polski” № 103 z r. 1919).
- VII. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. Obwieszczenia.

III.

440.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie Powiatowych Komisji świadczeń wojennych.

Art. I. Skład Powiatowych Komisji świadczeń wojennych.

W częściowej zmianie rozporządzenia wykonawczego Ministerstwa Spraw Wojskowych i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 29/IV 1919 Min. Spraw Wojsk. D. G. 17355/II, ogłoszonego w „Monitorze Polskim” № 100 z 6/V 1919 do ustawy o rzeczowych świadczeniach wojennych zmienia się ustęp treści Art. V. powyższego rozporządzenia, jak następuje:

„Autonomiczna reprezentacja powiatowa wyznacza w tym celu pięciu reprezentantów, oraz potrzebną ilość ich zastępców, a to dwóch dla przedmiotów rolnictwa, z tych jednego przedstawiciela wielkiej i jednego małej własności, oraz po jednym dla przedmiotów handlu, przemysłu i rzemiosła. Reprezentanci ci mogą być wyznaczeni za swą zgodą, również z poza łona autonomicznej reprezentacji powiatowej. Z tych pięciu reprezentantów powołuje przewodniczący komisji w poszczególnych wypadkach w porozumieniu z Kierownikiem Reprezentacji powiatowej po dwóch delegatów (zastępców), uwzględniając jakoś mającego się świadczyć przedmiotu. O ile rozchodzić się będzie o produkt, mające się dostarczyć przez gospodarstwa rolne, w takim razie do Komisji należy powołać przedstawiciela wielkiej i małej własności”.

Na członków powiatowych Komisji świadczeń wojennych należy powoływać przedstawicieli fachowych, którzy dają gwarancję sumiennego i sprawiedliwego spełniania powierzonych im obowiązków.

Art. II. Wynagrodzenie członków powiatowych Komisji świadczeń wojennych.

Członkowie powiatowych Komisji świadczeń wojennych otrzymują, o ile pełnić będą funkcje

poza obrębem swego stałego miejsca zamieszkania, wynagrodzenie dzienne w wysokości 25 marek oraz zwrot faktycznie poniesionych kosztów podróży, jako to: bilety kolejowe, ewentualnie koszt furmanek (podwód).

Urzędnicy i funkcjonariusze państwowi, biorący udział w powiatowych Komisjach świadczeń wojennych, otrzymują, o ile pełnić będą swoje obowiązki poza stałą siedzibą urzędową, diety i koszt podróży, przewidziane obowiązującymi rozporządzeniami.

Wynagrodzenie to wypłacać będzie Powiatowa Kasa Skarbowa na rachunek Ministerstwa Spraw Wojskowych na podstawie rachunków należycie sporządzonych i potwierdzonych przez Przewodniczącego Komisji, t.j. Komisarza Powiatowego, względnie jego zastępcy.

Likwidację rachunków Komisarza Powiatowego względnie jego zastępcy i urzędników przeprowadza Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (instrukcja dla Komisarzy Powiatowych § 9).

Art. III. Obowiązek gmin dostarczania podwód dla członków Komisji świadczeń wojennych.

Gminy obowiązane są na wezwanie Przewodniczącego Komisji świadczeń wojennych, t.j. Komisarza Powiatowego, względnie jego zastępcy, dostarczyć dla członków Powiatowych Komisji świadczeń wojennych potrzebne ilości podwód.

Wysokość wynagrodzenia za podwoły odpowiadać ma normom przepisany dla urzędników sędziowskich, Komisarzy Ziemijskich i t.p.

Warszawa, dn. 17 maja 1919 r.

Za Ministra Spraw Wojskowych:
(—) *Małewski*; gen. ppor.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek*.

IV.

441.

Okólnik (227) Naczelnego Inspektora Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do wszystkich Naczelników Policji w sprawie umundurowania policji komunalnej.

Wobec tego, że wydanie wzornika mundurów odwleka się z powodu trudności natury technicznej, a sprawa szycia mundurów dla Policji Komunalnej jest nagłą, ustala się opisowo typ munduru jak następuje:

Spodnie: krój wojskowy, bez wypustek.

Mundur: typ bluzy angielskiej, z tyłu nierozciętej, natomiast lekko zmarszczonej po po-

ziomej linii, 6 cm. długiej; poły dłuższe niż w bluzie wojskowej; kołnierz wykładany 7 cm. szeroki; 6 guzików z orłem w jednym rzędzie; 4 kieszenie ustawione poziomo, z klapkami prosto ściętymi, zapinanymi na mały guzik; wypustka ciemno-amarantowa naokoło kołnierza; rękaw szeroki z mankietem równo ściętym.

Kolor sukna zasadniczo szary, lecz wobec braku tego rodzaju materiału może być dowolny.

Odnaki szarż, jak dotychczas, t. j. ciemno-amarantowe naramienniki sznurowe dla szarż niższych. Na sznurze dla starszych żołnierzy jedna gałka żółta, dla kaprali 2 gałki, dla sierżantów 3 gałki.

Czapka szara typu wojskowego ze srebrnym orłem.

Płaszcz zasadniczo szary (może być jednak i w dowolnym kolorze wobec braku sukna szarego), zapinany na 6 guzików w jednym rzędzie, kołnierz z wypustką ciemno-amarantową.

Powyższe obowiązuje Policję Komunalną od dnia 20 kwietnia 1919 r.

Warszawa, 28.IV 1919 r. (49495/III. 10808/19).

Naczelnny Inspektor Policji:
(—) *M. Borzęcki.*

442.

Okólnik (234) Ministra Spraw Wewnętrznych do Magistratów 17 miast, wydzielonych z powiatów oraz do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie Rad miejskich — ustalenie liczby quorum.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, wykonując stosownie do art. 63 Dekretu o Samorządzie miejskim z dnia 4 lutego 1919 r. w pierwszej instancji nadzór nad miastami, wydzielonymi z powiatów, przy sposobności badania uchwał Rad miejskich, co do ich legalności, zmuszone jest często dopiero przez zmusne obliczanie głosów obecnych członków Rady miejskiej stwierdzać, czy dana uchwała przyszła do skutku z zachowaniem postanowień art. 33 i 34 przytoczonego Dekretu.

Aby uniknąć tej nieraz zawilej procedury obliczania głosów, poleca się Magistratowi, aby zarządził umieszczanie w nagłówku protokołu z posiedzenia Rady miejskiej następujących uwag:

Komplet radnych:
Komplet członków Magistratu:
Obecnych radnych:
Obecnych członków Magistratu: . . .

Wszystkim Panom

Powiatowym Komisarzom Rządowym

do wiadomości z poleceniem, aby analogiczne zarządzenie wydali do Magistratów miast niewydzielonych a położonych w powierzonym im powiecie.

Warszawa, 29.IV 1919 r. (49294/S. VII 890/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *K. Sienkiewicz.*

443.

Okólnik (238) Ministra Spraw Wewnętrznych do Magistratów miast w sprawie pobierania opłat na korzyść kas miejskich od spirytusu na potrzeby zarządu monopolowego.

Ministerstwo Skarbu zawiadomiło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, że niektóre miasta ściągają opłaty konsumcyjne na rogatekach miejskich przy przewozie spirytusu.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że pobieranie jakichkolwiek opłat na korzyść kas miejskich od spirytusu, przewożonego na potrze-

by państwowego zarządu monopolowego, jest niedopuszczalne.

Warszawa, 29.IV 1919 r. (46708/S. VI 439/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *K. Sienkiewicz.*

444.

Okólnik (239) Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Sejmików Powiatowych i Prezydentów miast wydzielonych z powiatów w sprawie komunalnych podatków konsumcyjnych.

Z nadsyłanych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych odpisów z protokołów posiedzeń Sejmików powiatowych, względnie rad miejskich miast, wydzielonych z powiatów, wynika, że niektóre powiatowe związki komunalne, jak również

miasta, wydzielone z powiatów powprowadzały u siebie komunalne podatki konsumcyjne w wysokości, określonej zupełnie dowolnie i nie odpowiadającej normom, wskazanym w rozporządzeniu Ministra Skarbu w sprawie dodatków

na rzecz powiatowych związków komunalnych, względnie miast, wyłączonych z powiatów, do cen przedmiotów, stanowiących monopol państwowy z dnia 26 marca 1919 r. (Monitor Polski z dn. 1 kwietnia 1919 r., № 74). Rozporządzenie to wydane zostało w wykonaniu artykułu 10 Dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych (Dziennik Praw № 14, poz. 151), który głosi, że dodatki do cen przedmiotów, stanowiących monopol państwowy, ustalone zostaną przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Aprowizacji w wysokości jednolitej dla obszarów b. zaboru rosyjskiego.

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę, że do obowiązków Pana

należy czuwanie, aby uchwały odnośnych organów komunalnych nie sprzeciwiały się przepisom, zawartym w rozporządzeniu o dodatkach komunalnych do państwowych podatków monopolowych od cukru, soli, nafty i węgla. Wszczegółności winien Pan w myśl art. 3 powyższego rozporządzenia zawiadomić Państwową Centralę Węglową, do jakich urzędów państwowych, względnie prywatnych instytucji kredytowych mają być wpłacane sumy, ściągnięte przez nią tytułem podatku komunalnego od węgla.

Warszawa, 29.IV 1919 r. (47910/S. VI 540/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *K. Sienkiewicz.*

445.

Okólnik (318) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych i Naczelników Policji Komunalnej w sprawie wynagrodzenia poszkodowanych skutkiem nieszczęśliwych wypadków robotników i pracowników.

Główny Inspektor pracy odezwą z dn. 5-go marca 1919 r. № 1. In. 110/19 zawiadomił Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, że władze policyjne nie stosują prawa z dn. 2/15 czerwca 1903 r. o wynagrodzeniu poszkodowanych skutkiem nieszczęśliwych wypadków robotników i pracowników, oraz do wydanej w rozwinięciu wspomnianego prawa instrukcji z dn. 11/23 grudnia 1903 r. (Zbiór Praw 1904 r. art. 305), co do sporządzania protokołów na miejscu wypadków.

Ponieważ ustalenie faktu wypadku przez organy sądowe jest dla poszkodowanych niezbędne, Ministerstwo niniejszym poleca władzom policyjnym ściśle stosowanie się do wyżej wskazanej instrukcji i w tym celu wykonywanie następujących przepisów:

I. O każdym nieszczęśliwym wypadku śmierci lub uszkodzenia cielesnego robotnika lub pracownika zakładów przemysłowych władze policyjne, dowiedziawszy się o wypadku, niezwłocznie obowiązane sporządzić protokół na miejscu, gdzie ten wypadek zaszedł (art. 20—23 przepisów prawa z dn. 2/15 czerwca 1903 r.), nie oczekując na jakiekolwiek zawiadomienie (wskazane w art. 20 przepisów tegoż prawa).

II. W wyżej wskazanym protokole winno być wskazane:

1. rok, miesiąc i data spisania protokołu,
2. nazwisko funkcjonariusza Policji, spisującego protokół,
3. Dokładne wyszczególnienie zakładu przemysłowego, w którym poszkodowany pracował (rodzaj zakładu, firma, imię i nazwisko właściciela),
4. Miejsce, w którym znajduje się zakład (ziemia, powiat, gmina, wieś, miasto, ulica),
5. rok, miesiąc i data, dzień tygodnia i godzina, kiedy nastąpił nieszczęśliwy wypadek,

6. kto mianowicie został poszkodowany (imię i nazwisko, urząd lub rodzaj zajęcia każdego z poszkodowanych),
7. kto był świadkiem wypadku—z wskazaniem miejsca zamieszkania każdego świadka,
8. przy jakich okolicznościach zaszedł nieszczęśliwy wypadek, zgodnie z oględzinami na miejscu i wyjaśnieniami świadków; między innymi danymi w szczególności należy wskazać: a) miejsce, gdzie zaszedł nieszczęśliwy wypadek (w jakim oddziale lub pomieszczeniu zakładu, czy też poza murami zakładu), b) jaką robotę wykonywał poszkodowany i czym był zajęty, c) w odnośnym wypadku przy jakiej maszynie, przyrządzie i t. p., lub też od jakiej ich części poniósł uszkodzenie cielesne, d) najbliższe przyczyny nieszczęśliwego wypadku,
9. rodzaj uszkodzeń cielesnych każdej z osób poszkodowanych z wskazaniem ogólnego stanu zdrowia poszkodowanych i uszkodzonych części ich ciała,
10. dzień i godzinę śmierci poszkodowanego, jeżeli zmarł przed sporządzeniem protokołu,
11. jeżeli protokół jest sporządzony w asystencji i przy udziale lekarza, to wzamian wiadomości, wskazanych w punkcie 9, należy dołączyć szczegółowy protokół oględzin, dokonanej i spisanej przez lekarza, co do uszkodzeń cielesnych i stanu zdrowia poszkodowanego, wraz z opinią lekarza o możliwym w przyszłości stopniu utraty zdolności do pracy przez poszkodowanego (art. 24 przepisów prawa, z dn. 2/15 czerwca 1903 r.) i
12. jest pożądanę, żeby przy sporządzaniu protokołu był obecny właściciel zakładu przemysłowego lub jego zastępca.

III. Protokoły, sporządzone przez Policję, winny być przechowywane w biurze właściwego okręgu policyjnego do czasu żądania takowych przez właściwego inspektora pracy, przyczem o wydaniu lub wysłaniu protokołu powinna pozostać w biurze policyjnym odpowiednia adnotacja. Na żądanie należy wydawać odpisy protokołów stronom.

W razie, gdyby właściciel zakładu lub zarządzający tegoż (wbrew żądaniu, zawartemu w art. 20 przepisów praw z dn. 2/15 czerwca 1903 r.), nie wysłał zawiadomienia do inspektora pracy, w okręgu którego zaszedł nieszczęśliwy wypadek, władze policyjne, stwierdziwszy powyższą okoliczność, obowiązane są niezwłocznie bezpośrednio zawiadomić o nieszczęśliwym wypadku właściwego inspektora pracy.

WYJAŚNIENIE:

Prawo o wynagrodzeniu poszkodowanych skutkiem nieszczęśliwych wypadków robotników i pracowników z 2/15 czerwca 1903 r. rozciąga się na przedsiębiorstwa i zakłady przemysłowe górnicze i fabryczne, w których używana jest mechaniczna siła motorowa (motory naftowe, parowe, elektryczne i inne) nawet w tym wypadku, gdyby przedsiębiorstwa te należały do instytucji samorządowych lub miast.

Wyłączeniu z pod tego prawa podlegają:

- a) państwowe zakłady przemysłowe,
- b) warsztaty i zakłady pomocnicze kolei żelaznych i żeglugi wodnej, należących do prywatnych przedsiębiorstw,
- c) przedsiębiorstwa rolniczo-gospodarcze, a więc przedsiębiorstwa eksploatujące rolę i prze-

tworzące produkta rolne i gospodarcze o ile przedsiębiorstwa takie znajdują się poza obrębem miasta i czynne są na ziemi własnej lub dzierżawionej,

d) tartaki, o ile na nich przerabia się materiał drzewny, pochodzący z własnego lub dzierżawionego majątku ziemskiego, o ile te tartaki znajdują się poza obrębem miasta i są wybudowane na ziemi własnej lub dzierżawionej,

c) tartaki, posiadające jeden tylko warsztat do rżnięcia drzewa, bez względu na to, jaką siłą jest poruszany, — naturalną, czy mechanicznym motorem,

f) urządzenia przy takich tartakach, służące do wyrobu klepek, gontów lub innych wyrobów drzewnych, nie posiadających cech wyrobów stolarskich,

g) młyny wodne, wiatraki i poruszane siłą motoru mechanicznego, o ile nie posiadają więcej, niż cztery pary kamieni lub jedną parę walców (młyny wodne — dwie pary walców), jak również i młyny, wyrabiające różnego rodzaju kasze na przyrządach, służących do przeróbki ziarna na kasze, o ile tych przyrządów jest niewiele, niż cztery; znajdujące się przy tychże młynach folusze i kremploownie (przyrządy do czesania, czyszczenia i ubijania szersści i sukna domowego wyrobu), o ile takowe znajdują się w ilości nie większej, jak po jednym przyrządzie każdego rodzaju.

Warszawa, 1/V 1919 r. (55846/III S. B. 1000).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *J. Bek.*

446.

Okólnik (254) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie dyspensy od czasu wdowiego.

Do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych doszedł fakt, że jeden z PP. Powiatowych Komisarzy Rządowych udzielił we własnym zakresie działania dyspensy od czasu wdowiego w celu powtórnego zamążpójścia.

Celem wykluczenia na przyszłość takich faktów, których ścisła ocena musiałaby za sobą pociągnąć odpowiedzialność w myśl art. 636 kodeksu karnego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę wszystkim PP. Powiatowym Komisarzom Rządowym, że:

1) prawo o małżeństwie z roku 1836 nie doznało dotąd żadnej zmiany,

2) że w myśl postanowień tego prawa udzielanie w mowie będących dyspens zastrzeżone jest wyłącznie Naczelnej Władzy Państwowej.

Warszawa, 5.V 1919 r. (36910/II-0-2849).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Januszewski.*

447.

Okólnik (258) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie więzień, zostających pod nadzorem Ministerstwa Sprawiedliwości.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości wszystkich PP. Powiatowych Komisarzy Rządowych, że więzienia, będące pod zarządem Ministerstwa Sprawiedliwości, prze-

znaczane są zasadniczo jedynie do przyjmowania aresztantów, więzionych na podstawie decyzji władz sądowych. Przyjmowanie do tych więzień osób, aresztowanych przez władze administracyj-

ne, może nastąpić tylko w wypadkach nadzwyczajnych i li po porozumieniu się z władzą nadzorczą więzienia i za jej zgodą. Tylko ta ostatnia władza, a więc właściwa Dyrekcja Okręgowa lub Urząd Prokuratorski, upoważniona jest do wydawania rozporządzeń zarządom więzień, pozostających pod zarządem Ministerstwa Sprawiedliwości.

Z powołaniem się na tutejszy okólnik № 34150/II-2278 z dnia 14 lutego 1919 r. poleca się wszystkim P. P. Powiatowym Komisarzom Rządowym ściśle stosowanie się do powyższego pouczenia.

Warszawa, 5.V 1919 r. (35490/II-0-2857).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) Januszewski.

448.

Okólnik (268) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych oraz Naczelników Policji w Warszawie i Łodzi w sprawie wydawania pozwoleń na prowadzenie sprzedaży wyrobów, objętych monopolem skarbowym.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że Komisarze Powiatowi względnie Naczelnicy Policji wydają pozwolenia na sprzedaż wyrobów alkoholowych, objętych monopolem.

Ze względu, że wydawanie pozwoleń na sprzedaż tych wyrobów należy do kompetencji organów skarbowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę, że odnośne pozwolenia, jako wydawane nie przez właściwą władzę, nie będą przez Ministerstwo Skarbu uznane, za-

czem osoby interesowane winne są starania o te pozwolenia ponowić we właściwych urzędach, Ministerstwu Skarbu podwładnych.

Wydawanie będących w mowie pozwoleń tam, gdzie to wogóle miało miejsce—winni Powiatowi Komisarze Rządowi względnie Naczelnicy Policji bezwarunkowo zaniechać.

Warszawa, 7/V 1919 r. (39106/II.0-3437).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) Januszewski.

449.

Okólnik (302) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie powiatowego podatku pogłównego.

Ponieważ bezrolni mieszkańcy gmin wiejskich korzystają obecnie narówni z innymi obywatelami Państwa Polskiego z wszelkich praw obywatelskich w samorządzie (udział w zgromadzeniach i radach gminnych, oraz w sejmikach powiatowych), przeto słusznem jest pociągnięcie ich do udziału w wydatkach na cele przynajmniej zamorządu powiatowego, które to wydatki dotychczas ich wcale nie obciążały. Zanim więc wprowadzony będzie ogólnopolski podatek dochodowy i dodatki komunalne do tego podatku, Sejmiki Powiatowe mogą ustanawiać podatek pod nazwą pogłównego według załączonego poniżej wzoru. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie proponuje narazie zastosowania podatku pogłównego do mieszkańców miast, gdyż system podatkowy miejski jest bardziej różnolity w przeciwstawieniu do wsi, gdzie wszystkie prawie podatki płaci faktycznie morga, pozatem ludność miejska, będąca obecnie w wyjątkowo ciężkiej sytuacji majątkowej z powodu ogromnej drożyzny, powinna być narazie oszczędzana przy wprowadzeniu nowych podatków.

Wzór statutu o powiatowym podatku pogłównym.

Na zasadzie punktu 8-go art. 9-go Tymczasowej Ordynacji Powiatowej dla obszarów Polski b. zaboru rosyjskiego z dnia 4. II. 1919 (Dz. Praw № 13 poz. 141), oraz art. 8-go Dekretu

w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych z dnia 7. II. 1919 (Dz. Praw № 14 poz. 151) Sejmik Powiatu uchwala następujący statut o powiatowym podatku pogłównym:

Art. 1.

Wszyscy, bez różnicy płci, bezrolni mieszkańcy gmin wiejskich powiatu, mający 18 lat skończonych i pobierający powyżej 500 mk. (750 kor.) dochodu miesięcznego w pieniądzu, w naturze, lub w pieniądzu i w naturze jednocześnie, opłacają na rzecz powiatowego związku komunalnego roczny podatek pogłówny w następującej wysokości: mężczyźni nieżonaci i kobiety niezamężne — 10 mk. (15 kor.) mężczyźni żonaci i kobiety zamężne—6 mk. (9 kor.).

Głowy rodzin, mające więcej niż czworo nieletnich dzieci i mniej niż 1200 mk. (1800 kor.) dochodu miesięcznego, są wolne od podatku.

Art. 2.

Wykaz osób, obowiązanych do zapłacenia podatku pogłównego, sporządza w każdej gminie Komisja, złożona z Wójta i 2 członków, powołanych przez Wydział Powiatowy z pośród mieszkańców gmin, posiadających bierne prawo wyborcze do Rad Gminnych. Wykaz powyższy,

który winien zawierać również dane, służące za podstawę opodatkowania, Komisja przesyła w odpisie Wydziałowi Powiatowemu.

Art. 3.

Od decyzji Komisji, o której mowa w art. 2, służy płatnikowi prawo odwołania się do Wydziału Powiatowego w terminie dwutygodniowym od chwili otrzymania nakazu płatniczego, przyczem reklamacja nie wstrzymuje egzekucji podatku. Decyzja Wydziału Powiatowego jest ostateczna.

Art. 4.

Podatek pogłówny w każdej gminie ściągany jest przez wójta gminy. Wójt gmin obowiązani są wpłacić sumy, ściągnięte tytułem podatku pogłównego, do kasy powiatowej najpóźniej do dnia 1 września 1919 r.

Art. 5.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, 12.V 1919 r. (50726/S. VI. 669/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych: (—) *K. Sienkiewicz*.

450.

Okólnik (281) Naczelnego Inspektora Policji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do wszystkich Urzędów Policji Komunalnej w sprawie wprowadzenia ksiąg w urzędach policji komunalnej.

1) W urzędach policji komunalnej należy wprowadzić następujące książki:

I. Dziennik korespondencyjny.

II. Książkę dyżurnych (według rubryk) 1) data, 2) godzina objęcia dyżuru, 3) treść, 4) załatwienie.

III. Kontrolę protokołów: 1) № porz., 2) data, 3) oskarżyciele lub poszkodowani (nazwisko, imię i adres), 4) oskarżony (nazwisko, imię, imię ojca i adres), 5) świadkowie, 6) treść protokołu, 7) dowody rzeczowe (powołać się na № kontroli dowodów rzeczowych), 8) załatwienie (data, № korespondencji i dokąd skierowana), 9) uwagi.

IV. Skorowidz oskarżonych: 1) nazwisko i imię, 2) № porządkowy kontroli protokołów.

V. Skorowidz oskarżycieli lub poszkodowanych: 1) nazwisko i imię, 2) № kontroli protokołów.

VI. Skorowidz poszukiwanych: 1) nazwisko, imię i adres, 2) kto poszukuje (№ rozkazu, pisma itp.), 3) załatwienie.

VII. Kontrolę dowodów rzeczowych: 1) № porządkowy, 2) data, 3) nazwisko i imię właściciela i adres, 4) kto przyjął, 5) № protokołu, 6) wyszczególnienie (dokładne) dowodów (względnie pokwitowanie z odbioru), 7) decyzja, 8) załatwienie, 9) uwagi.

VIII. Kontrolę aresztowanych: 1) № porz., 2) data i godzina aresztowania, 3) nazwisko, imię i imię ojca, 4) adres, 5) wiek, wyznanie i zaję-

cie, 6) o co oskarżony (z czyjej decyzji aresztowany), 7) dowody osobiste i rzeczowe (względnie pokwitowanie), 8) pieniądze i przedmioty wartościowe (względnie pokwitowanie), 9) kto przyjął (spisał protokół), 10) decyzja, 11) data i godzina uwolnienia lub przesłania (dokąd).

IX. Kontrolę posterunków (w miastach i miasteczkach): 1) data, 2) nazwisko i imię, 3) godzina, 4) posterunek.

X. Kontrolę patroli i ruchu funkcjonariuszów policji: 1) data, 2) godzina wyjścia (podpis kontroli), 3) kto (nazwisko, imię, szarża), 4) w jakim celu, 5) do jakich miejscowości, 6) ilość wiorst, 7) konno, pieszo, podwoda, 8) z czyjego polecenia, 9) data i godzina powrotu (podpis kontroli), 10) uwagi.

XI. Książkę kasową.

XII. Kontrolę sum przechodnich.

2. Na posterunkach policyjnych w powiatach należy prowadzić:

I. Dziennik korespondencyjny.

II. Książkę dyżurnych.

III. Kontrolę patroli.

3. Na obwodach w powiecie:

I. Dziennik korespondencyjny.

Warszawa, 13.V 1919 r. (51312/III 11743).

Naczelnny Inspektor Policji:

(—) *M. Borzęcki*.

451.

Okólnik (316) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych, wyjaśniający Dekret o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej do Sejmików Powiatowych z dnia 5 grudnia 1918 r., Przepisy wykonawcze do tegoż Dekretu z dnia 15 stycznia 1919 r. i Dekret o Tymczasowej Ordynacji Powiatowej z dn. 4 lutego 1919 r.

W zastosowaniu przy wyborach do Sejmików i Wydziałów Powiatowych obowiązujących

obecnie norm—mianowicie Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej do Sejmików Powia-

towych z dnia 5 grudnia 1918 r., Przepisów wykonawczych do tegoż Dekretu z dnia 15 stycznia 1919 r. i Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Powiatowej z dnia 4 lutego 1919 r.—nastęrczyły się w szeregu wypadków wątpliwości, które sprowadzały się głównie do kilku poniżej wymienionych kategorii:

1. Wyrażenia art. 4-go Dekretu o tymczasowej Ordynacji Wyborczej, że na członka Sejmiku Powiatowego może być wybrany „każdy członek odnośnego kolegium wyborczego“, cały szereg Rad Gminnych i Rad Miejskich mylnie rozumiał w sensie praw tych Rad do powoływania członków Sejmiku nie tylko z pośród członków danej Rady Gminnej lub Rady Miejskiej łącznie z Magistratem, lecz również z pośród zastępców członków tych kolegiów i wogóle z pośród obywateli danej gminy względnie miasta, mających bierne prawo wyborcze.

2. Z drugiej strony przepis art. 3-go Dekretu o Utworzeniu Rad Gminnych z dnia 28 listopada 1918 r., przewidujący skład Rady Gminnej, jest częstokroć rozumiany w sensie składu Rady Gminnej jedynie z dwunastu członków, którym przewodniczy Wójt z tytułu swego oficjalnego stanowiska, jako naczelnika gminy, niewchodzący w skład Rady Gminnej w charakterze członka. Omyłka ta prowadzi w praktyce do tej mylnej konsekwencji, że Wójt, jako nienależący do „odnośnego kolegium wyborczego“, nie może być obranym członkiem Sejmiku, a nawet niema czynnego prawa wyborczego, lub głosuje jedynie w razie równości głosów.

3. W wypadkach, w których wybory w myśl art. 5-go Przepisów Wykonawczych do Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej nie były dokonane przez akłamację, przeważnie nie rozumiano pojęcia „względnej większości głosów“ (art. 6-ty Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej), utożsamiając go w praktycznym zastosowaniu tego przepisu z pojęciem „zwykłej większości głosów“, t. j. niezbędną otrzymaną przez kandydata do Sejmiku więcej niż połowy głosów obecnych członków danego zebrania wyborczego.

Skutkiem takiego nierozróżniania tych dwóch pojęć powstało stałe w tych wypadkach zastosowanie kilkakrotnego głosowania na każdego kandydata osobno, wbrew wyraźnemu przepisowi art. 6-go wyżej wymienionych Przepisów Wykonawczych.

4. Art. 15-ty Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Powiatowej z dnia 4 lutego 1919 r. rozumiany jest zwykle jako przepis, pozbawiający prawa wyboru na członka Sejmiku osób, zajmujących płatne posady nie tylko w urzędzie pań-

stwowym lub komunalnym danego powiatu, lecz wogóle we wszystkich instytucjach samorządowych, działających na terenie powiatu, więc w samorządzie miejskim i gminnym; artykuł zaś 33-ci tej Ordynacji w łączności z art. 45 i 46,—jako pozbawiający prawa wyboru na członka Wydziału Powiatowego burmistrzów, ławników Magistratu, wójtów i sołtysów. Tym sposobem Powiatowi Komisarze Rządowi mylnie unieważnili wybory w wypadkach powoływania na członków Sejmiku, względnie Wydziału wójtów, sołtysów, burmistrzów, członków Magistratu i t. p., zarządzając nowe wybory.

5. Wątpliwości nasuwało również pojęcie zajmowania „płatnej posady w urzędzie powiatowym państwowym lub samorządowym“ odnośnie do zajmowania płatnych posad przy *instytucjach* samorządu powiatowego, jak np. szpitalach powiatowych i t.p., pełnienie których to funkcji nie stoi na przeszkodzie do wyboru na członka Sejmiku.

6. Art. 10 Przepisów Wykonawczych do Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Wyborczej do Sejmików Powiatowych, uprawniający Powiatowych Komisarzy Rządowych do rozstrzygania skarg w wypadkach, przewidzianych w art. 9-m tychże Przepisów Wykonawczych, rozumiany jest niewłaściwie przez wielu z Nich w znaczeniu ich prawa wogóle do *zatwierdzenia* wszystkich dokonywanych wyborów, po uprzednim rozstrzygnięciu przez nich sprawy zgodności przeprowadzenia wyborów ze stosownymi przepisami prawa wyborczego.

Postanowienia tegoż art. 10-go, zlecające Ministerstwu Spraw Wewnętrznych zarządzenie nowych wyborów w przypadku unieważnienia poprzednich przez niezaskarżoną decyzję miejscowego Komisarza, wywołaną *skargą*, winny być rozumiane przez Powiatowych Komisarzy Rządowych w znaczeniu obowiązku Ich przedkładania Ministerstwu Spraw Wewnętrznych wniosku o zarządzenie nowych wyborów także w tych wypadkach, w których dokonali unieważnienia wyborów *z urzędu*.

Komunikując o powyższem do zastosowania się, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca Panom dawać stosowne wyjaśnienia pp. Wójtom i Burmistrzom, jako przewodniczącym ewent. podobnych zebrań wyborczych w celu uniknięcia nadal (np. przy ewent. wyborach uzupełniających) niedokładności i niezgodności z obowiązującymi przepisami, popełnianych dotąd przy wyborach.

Warszawa, d. 13.V 1919 r. (53928/IV 849/I XVI).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) K. Sienkiewicz.

Okólnik (298) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych i Naczelników miejskiej Policji Komunalnej w Warszawie, Łodzi i Lublinie w sprawie ingerencji powiatowych urzędów w sprawach podlegających kompetencji władz sądowych.

Wskutek interwencji Ministerstwa Sprawiedliwości, wywołanej prawnie nieuzasadnioną in-

gerencją jednego z Urzędów Powiatowych w sprawie wypuszczenia za kaucją dostawio-

nych do aresztu śledczego bandytów, podaje się niniejszem do wiadomości w ślad tutejszego okólnika z dnia 4 stycznia 1919 r. № 26532/II—8882 co następuje:

Urzędy Powiatowe winny w wypadkach przepisami obowiązującymi przewidzianej współpracy z władzami sądowo-śledczymi przestrzegać, iż z chwilą przekazania odnośnej sprawy sędziemu śledczemu rola ich się kończy i, jakkolwiek ich ingerencja w dalszym przebiegu

sprawy jest niedopuszczalną, Komisarzom Rządowym w żadnym razie nie przysługuje prawo udzielania jakichkolwiek wskazówek, czy wypowiedzenia swych życzeń w drodze urzędowej władzom sądowym.

Warszawa, 14.V 1919 r. (39629/II-O-3532).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Januszcwski.*

453.

Okólnik (300) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych, Prezydentów i Burmistrzów miast oraz Naczelników miejskiej Policji Komunalnej w Warszawie, Łodzi i Lublinie w sprawie prowadzenia robót mierniczych.

Wskutek odezwy Głównej Komisji Ziemskiej przy Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 28 kwietnia 1919 r. № 2270 — zawiadamia się Panów jak następuje:

1. Na dokonywanie prac mierniczych, związanych z ogólną działalnością Urzędów Ziemskich i podlegających kompetencji tych Urzędów, a zwłaszcza na wykonywanie prac, przy których stosuje się zasadę t. zw. „majoryzacji“, czyli uchwał, powziętych nie jednomyślnie, lecz większością głosów, (komasacja, podział wspólnot, likwidacja służebności itd.) geometrzy prywatni

i przysięgli winni uzyskać odpowiednie upoważnienie Urzędów Ziemskich.

2. Prace miernicze, noszące charakter prywatny i nie wymagające zatwierdzenia przez Urzędy Ziemskie, mogą być dokonywane bez specjalnego upoważnienia.

Powyższe przepisy podać należy do wiadomości także urzędom gminnym.

Warszawa, d. 14.V 1919 r. (50201/II-O-5795).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Januszcwski.*

454.

Okólnik (317) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie zastosowania statutu o pociąganiu adjacjentów do udziału w wydatkach na utrzymanie powiatowych dróg kołowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych niniejszym wyjaśnia, że rozesłany powiatowym związkom komunalnym przy okólniku № 202 z dnia 15 kwietnia 1919 r. statut wzorowy o pociąganiu adjacjentów do udziału w wydatkach na utrzymanie powiatowych dróg kołowych może być zastosowany również przy normowaniu udziału adjacjentów w wydatkach na budowę nowych

dróg (zarówno kołowych, jak i kolejek) z tem jedynie zastrzeżeniem, że adjacenci w drugim wypadku ponosić mają nie 20%, lecz co najmniej 50% kosztów.

Warszawa, 15.V 1919 r. (50730/IV-713/I. XVIII).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *K. Sienkiewicz.*

455.

Okólnik (308) Ministra Spraw Wewnętrznych do P.P. Szefów Sekcji i Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w sprawie zasad urzędowania w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Zanim nie zostaną jednolicie ustalone normy uprawnień, których zarysy określił Dekret b. Rady Regencyjnej o tymczasowej organizacji władz naczelnych z dn. 3 stycznia 1918 r. (Dziennik Praw poz. 1),—w myśl i w rozwinięciu art. 19-go pomienionego Dekretu polecam do stosowania

w podległym mi Ministerstwie następujące zasady urzędowania:

Naczelną władzę rządzącą w przekazanym Ministerstwu Spraw Wewnętrznych zakresie stanowi stosownie do art. 19-go Dekretu z dnia 3 stycznia 1918 r. Minister Spraw Wewnętrznych.

Żaden z urzędników Ministerstwa nie posiada, poza Ministrem żadnej samodzielnej władzy z tytułu zajmowanego stanowiska, z wyjątkiem Podsekretarza Stanu, który w razie, jeżeli Minister z jakichkolwiek powodów czynny być nie może, zastępuje go we wszystkich jego funkcjach (art. 19 Dekretu z d. 3 stycznia 1918 r.).

Urzędnicy Ministerstwa, władzy samodzielnej nie posiadając, sprawują ją w powierzonym sobie zakresie działania z polecenia Ministra.

Na tej zasadzie potwierdzam nadane poprzednio Kierownikom Sekcji i Wydziałów Ministerstwa prawo aprobaty spraw w następującym zakresie:

Kierownicy Sekcji mają naogół prawo aprobaty spraw, należących do odnośnej Sekcji z wyjątkiem spraw ustawodawczych, organizacyjnych i personalnych, które zastrzega się do aprobaty Ministra lub Podsekretarza Stanu.

Regulaminy i wyjaśnienia przepisów, podawane do wiadomości podległych Ministrowi urzędów drogą okólników, jako posiadające charakter bądź ustawodawczy, bądź organizacyjny, podlegają aprobacie Ministra lub Podsekretarza Stanu.

Naczelnicy i Kierownicy Wydziałów upoważnieni są do aprobaty załatwień tymczasowych, nie przesądzających ostatecznego merytorycznego załatwienia, a także posiadają prawo podpisu korespondencji bieżącej, mającej charakter czysto informacyjny w sprawach, nie wymagających decyzji merytorycznej.

Wszelkie decyzje kierowników poszczególnych działów służby w Ministerstwie, wpływające z powyższego upoważnienia, wydawane być muszą z zaznaczeniem zastępczego charakteru osób upoważnionych. Pisma, wychodzące z Ministerstwa, o ile nie noszą podpisu Ministra, winny być zatem podpisywane z dodatkiem wyrazów „za Ministra“ lub „w zastępstwie Ministra“. Pisma, mające charakter dokumentów, niezależnie od podpisu, winny być opatrzone pieczęcią Ministerstwa.

Ani na pismach, ani na dokumentach, z wyjątkiem, oczywiście, bruljonów, pozostających w aktach Ministerstwa, nie dopuszczalne są żadne kontrasygnaty.

Osoby, pełniące zastępczo obowiązki Kierowników Sekcji lub Wydziałów, mają to samo prawo w zakresie aprobaty spraw, co i urzędnicy, których zastępują, o ile zastępstwo zostało im poruczone pismem Ministra lub Podsekretarza Stanu.

Urzędnicy, pracujący w Wydziałach i personel służbowy w Wydziałach pozostają w bezpośredniej zależności od Naczelnika Wydziału, Naczelnicy Wydziałów z reguły—od Szefów Sekcji, Szefowie Sekcji—od Ministra i jego zastępcy. W teście kolei z reguły idą zlecenia służbowe.

Szefowie Sekcji i Naczelnicy Wydziałów są odpowiedzialni wobec Ministra za prawidłowy tok czynności w zakresie Sekcji względnie Wydziału.

Przy załatwianiu spraw, wkraczających w zakres działania dwóch lub więcej Wydziałów, odnośne Wydziały względnie Sekcje porozumiewają się ze sobą ustnie, telefonicznie lub przez przesłanie do przejrzenia odnośnych akt. Korespondencji wewnątrz Ministerstwa należy unikać. Z drugiej strony każdy Wydział, mający do załatwienia sprawę, dotyczącą zakresu działania innego Wydziału, jest bezwzględnie obowiązany przestrzegać, by odnośna sprawa doszła do wiadomości zainteresowanego Wydziału. Taki sam obowiązek ciąży na Wydziale, gdy powierzona mu sprawa dotyczy innego Ministerstwa.

Celem uzgodnienia działalności poszczególnych Sekcji, dwa razy na miesiąc—każdego 5-go i 20-go dnia w miesiącu, a jeśli w którym z tych dni przypadnie święto—dnia następnego, o godzinie 1-ej po południu, w miarę zaś potrzeby i częściej, będą się odbywały zebrania Szefów Sekcji pod przewodnictwem Ministra lub Podsekretarza Stanu. Na zebraniach tych przewodniczący będzie udzielał informacji o ważniejszych sprawach bieżących i ewentualnie wydawał ogólne zarządzenia, dotyczące urzędowania w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, d. 21/V 1919 r. (I—5092/1).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) S. Wojciechowski.

V.

456.

Warunki kredytu gwarancyjnego do sumy 20 milionów (dwudziestu milionów) angielskich funtów sterlingów dla polskich przemysłowców włókienniczych na zakup zagranicą surowców oraz artykułów technicznych do uruchomienia przemysłu włókienniczego w Polsce, wydane na zasadzie Art. 2 i 3 Ustawy Sejmowej z dnia 9 maja 1919 r. („Monitor Polski“ Nr. 103 z r. 1919).

1. Udzielanie kredytu gwarancyjnego ma być wykonane w sposób następujący:

a) Rząd upoważnia Polską Krajową Kasę Pożyczkową do udzielania przemysłowcom włókienniczym kredytu gwarancyjnego przez akcep-

townie weksli, wystawianych na nią przez angielskich i amerykańskich dostawców surowców i artykułów technicznych, nabytych za granicą przez poszczególnych przemysłowców po wydaniu ustawy z d. 9 b. m.

b) Lista przemysłowców i wysokość przyznanego każdemu z nich kredytu gwarancyjnego będzie zakomunikowana Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa ma prawo odmówienia lub zmniejszenia poszczególnym przemysłowcom kredytu, określonego w liście Ministerstwa.

c) Z kredytu gwarancyjnego mogą korzystać jedynie tacy przemysłowcy, którzy do niezwłocznego uruchomienia swoich fabryk potrzebują tylko surowców i artykułów technicznych, t. j. smarów, lin, pasów i t. p., co winno być urzędowo stwierdzone przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

d) Przy przyznawaniu kredytu będzie uwzględniona ilość wrzeciono-godzin przedziałniczych w przedsiębiorstwie.

e) Chociaż kredyt gwarancyjny będzie udzielony każdemu przemysłowcowi oddzielnie, jednakże każdy z nich, oprócz odpowiedzialności za udzielony sobie kredyt, będzie odpowiedzialny również do wysokości 15% (piętnastu procent) od przyznanego mu kredytu za kredyt, udzielony z tegoż źródła wszystkim innym przemysłowcom tej samej grupy. Pod tą samą grupą przemysłowców rozumie się osobna grupa przemysłowców bawełnianych, osobna przemysłowców wełnianych, osobna przemysłowców jutowych, ewentualnie osobna grupa lokalna przemysłowców. W razie strat na jakimkolwiek dłużniku dla Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, względnie dla Skarbu Państwa, wszyscy inni pokrywają tę stratę pro rata parte, w stosunku do udzielonego każdemu kredytu, lecz nie wyżej 15% przyznanego kredytu. Zwrot strat, poniesionych przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową ze strony Skarbu następuje dopiero wówczas, gdy w stosunku do dłużników środki prawne zostaną przez Kasę, względnie przez Bank Polski wyczerpane, jednak najpóźniej w rok po zasadzeniu pretensji.

f) Przemysłowcy złożą Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej swoje solo-weksle na sumę udzielonego kredytu gwarancyjnego, plus piętnaście procent (patrz p. c.) w tej samej walucie, w jakiej będą wystawione weksle zagraniczne. Weksle te będą zwrócone przemysłowcom dopiero po zupełnym spłaceniu długu.

g) Oprócz solo-weksli, kredyt gwarancyjny będzie zabezpieczony na połowie znajdujących się w zakładach przemysłowca surowców (ostat. ustęp art. 8 Ust. Polsk. Krajowej Kasy Pożyczkowej). Ilość ta musi być każdorazowo urzędowo stwierdzona. Wszystkie surowce mają być od chwili wysłania ubezpieczone i polisy złożone i scedowane na rzecz Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, która też w wypadkach szczególnych ma prawo żądania dodatkowego zabezpieczenia hipotecznego.

h) Pierwsza trata ma być wystawiona przez zagranicznego dostawcę z terminem sześciomiesięcznym i przedstawiona wraz z odpisem faktury i konosamentem, względnie frachtem, Dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, która po zaakceptowaniu traty prześle ją dostawcy, konosament zaś doręczy przemysłowcowi, który, jako

depozytarjusz, obowiązuje się połowę surowca trzymać do dyspozycji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. Miejsce płatności traty będzie w jednym z pierwszorzędných banków angielskich.

i) Przemysłowiec, korzystający z kredytu gwarancyjnego, winien złożyć Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej umowę z dostawcą lub bankiem, dyskontującym traty, stwierdzającą, że dostawca lub bank zgadzają się na spłatę należności ratami i na zamianę trat nowymi ratami w ciągu lat (3) trzech, a w takim razie Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa również zgodzi się na wymianę trat w ciągu takiego samego okresu. Nazwiska dostawców i banków, którzy powinni być pierwszorzędnymi firmami, winny być na dwa tygodnie przed zawarciem pierwszej transakcji zakomunikowane Dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

j) Spłata ratami i wymiana trat nastąpi w sposób następujący:

1) Przed upływem terminu pierwszej traty, a nie później, niż na dwa tygodnie, przemysłowiec-dłużnik wystawi nową ratę z terminem sześciomiesięcznym na całą sumę i złoży ją w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej do akceptu, oraz opłaci wszelkie koszta dyskonta i prowizji gwarancyjnej, z zaznaczeniem, że trata ta zostaje wydana na pokrycie poprzedniej traty. W ten sposób będą wymieniane raty dwukrotnie, zawsze z terminem 6-ciomiesięcznym.

2) Po upływie 1½ roku przy wymianie trat przemysłowiec-dłużnik płaci Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej 20% kapitału i wyda nową ratę o 20% mniejszą od sumy traty pierwotnej; po upływie 2 lat spłaci 25% pierwotnego długu, a po 2½ latach znowu 25% i wreszcie po 3 latach—30%, czyli całą resztę należności. Przy każdej wymianie trat i spłacie ratami należności będą też płacone wszelkie koszta dyskonta i prowizji.

k) Wobec zastrzeżonej w punkcie e) odpowiedzialności wzajemnej wszystkich dłużników do wysokości 15% od udzielonego każdemu z nich kredytu lista przemysłowców, mających korzystać z niniejszego kredytu ulgowego z wymienieniem wysokości proponowanego dla każdego kredytu, będzie ustalona za zgodą wszystkich dłużników i przez nich aprobowana.

1) Pomimo tego, że kredyt gwarancyjny i gwarancja Rządu Polskiego może trwać do lat 3, jednakże w razie, gdyby przedsiębiorstwo przemysłowca, korzystającego z kredytu w tym okresie zawiesiło swoją działalność, albo przystąpiło do likwidacji, Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa w najbliższym terminie wymiany traty (punkt i i j) ma prawo odmówić odnowienia jej i zażądać wykupienia w terminie płatności pod wszelkimi skutkami prawnymi. To samo prawo będzie miała Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa w razie stwierdzenia w sposób wiarogodny zmniejszenia zdolności kredytowej dłużnika.

2. Ponieważ kredyt ten jest przeznaczony na uruchomienie przemysłu włókienniczego, bezpośrednio zaś korzystać z niego będą przemysłowcy więksi, mający stosunki z dostawcami zagranicznymi, w celu zatem, aby kredyt

ten mógł wpłynąć na uruchomienie przemysłu włókienniczego średniego i mniejszego, przemysłowcy korzystający z kredytu zobowiązują się oddać do dyspozycji Ministerstwa Przemysłu i Handlu lub instytucji przez to Ministerstwo wskazanych 25% (dwadzieścia pięć procent) wyprodukowanej w pierwszym roku przędzy do podziału między średnimi i mniejszymi przemysłowcami po cenie, uwzględniającej koszt własny plus 12% zarobku.

3. Nabyte z udzielonego kredytu gwarancyjnego surowce mają być przerobione w całości przez każdego przemysłowca w jego zakładach pod rygorem odmowy odnowienia rat. Minister Przemysłu i Handlu ma prawo ustanawiania maksymalnych cen na wyroby, wytworzone z surowców nabytych z udzielonego kredytu gwarancyjnego.

4. Dla kontroli ścisłego wykonania niniejszych warunków, przemysłowcy zobowiązują się składać Ministerstwu Przemysłu i Handlu obliczenia kalkulacyjne, oraz wykazy produkcji prze-

dzy z uwzględnieniem stosunku produkcji do ilości surowców; na żądanie Ministerstwa poszczególne pozycje winny być udowodnione księgami handlowymi. Oprócz tego obowiązani są składać Ministerstwu Przemysłu i Handlu i Dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej co miesiąc wykazy produkcji swoich zakładów z liczbą pracujących wrzecion, względnie krosien.

5. Każdy przemysłowiec, pragnący korzystać z tego kredytu, obowiązany jest złożyć deklarację, że poddaje się wszystkim warunkom wymienionym, oraz na żądanie Dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, a następnie Banku Polskiego, podpisać dodatkowe zobowiązanie lub deklarację, zgodnie z warunkami niniejszemi.

Warszawa, dnia 20 maja 1919 r.

Minister Skarbu:

(—) *Karpiński*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Hęcia*.

VII.

O B W I E S Z C Z E N I A.

457.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 7 maja 1919 roku № 41233/XI. 1483 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 20 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Obrony mienia Polaków poszkodowanych na terytorjum b. ces. ros.“ z siedzibą w m. st. Warszawie, Moniuszki № 4 m. 3,

458.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 7 maja 1919 roku № 46427/XI. 1856 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 33 stowarzyszenie pod nazwą „Narodowa Organizacja Kobiet Polskich“ z siedzibą w m. st. Warszawie.

459.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 6 maja 1919 roku № 50388/XI. 2327 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 34 stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Przyjaciół Muzyki“ z siedzibą w m. st. Warszawie, Marszałkowska № 83.

460.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 12 maja 1919 roku № 35010/XI. 894 (st.) wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 35 stowarzyszenie pod nazwą „Polskie Towarzystwo Łowieckie“ z siedzibą w m. st. Warszawie, Nowy-Świat 35.

461.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 17 maja 1919 roku № 42289/V 1768/XX wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 36 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Obrony Ojczyzny“ z siedzibą w m. Płocku.

462.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 17 maja 1919 r. № 37448/V 883/XX wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 37 stowarzyszenie pod nazwą „Stowarzyszenie Urzędników Państwowych“ z siedzibą w Warszawie.

463.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 19 maja 1919 r. № 47792/V 2129/XX wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 38 stowarzyszenie pod nazwą „Stowarzyszenie Zawodowe Właścicieli Restauracyjnych w Radomiu“.

464.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 19 maja 1919 r. № 30579/V 166/XX wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 39 stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Wzajemnej Pomocy Właścicieli Nieruchomości miasta Radomia“ w Radomiu.